

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-284

25/04/2018

ქ. თბილისი

საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის საერთაშორისო მნიშვნელობის E-70 ავტომაგისტრალის სენაკი-ფოთი (შემოვლითი)-სარფის (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზის, ფოთი - გრიგოლეთის მონაკვეთის (ეტაპი 1) - მდ. რიონზე ხიდის და მისასვლელი გზების მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ

გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების მიღების მიზნით საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილია საერთაშორისო მნიშვნელობის E-70 ავტომაგისტრალის სენაკი-ფოთი (შემოვლითი)-სარფის (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზის, ფოთი - გრიგოლეთის მონაკვეთის (ეტაპი 1) - მდ. რიონზე ხიდის და მისასვლელი გზების მშენებლობისა და ექსპლუატაციის პროექტის გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში. დაგეგმილი საქმიანობა ხორციელდება შავი ზღვის სანაპირო ზოლში, დასავლეთ საქართველოს სამეგრელო-ზემო სვანეთისა და გურიის რეგიონებში.

პროექტის მიზანია 4-ზოლიანი ფოთი-ქობულეთის მაგისტრალის აგება TEM სტანდარტებისა და მაგისტრალებთან დაკავშირებული ეროვნული სტანდარტების შესაბამისად. შეფასებისა და პროექტირებისათვის მაგისტრალი დაიყო ორ ნაწილად - გრიგოლეთი ქობულეთის შემოვლითი (ლოტი 1) და ფოთი-გრიგოლეთის (ლოტი 2) მონაკვეთად. ლოტი 2-ის საწყისი წერტილი მდებარეობს სენაკისკენ მიმავალ E-60 მაგისტრალზე მდ. რიონის მარჯვენა სანაპიროზე სოფ. პატარა ფოთში. გზა უვლის ფოთს აღმოსავლეთიდან და უკავშირდება გრიგოლეთი-ქობულეთის შემოვლითი გზის (ლოტი1) საწყის მონაკვეთს მდ. სუფსასთან.

ლოტი 2-ში შემავალი მონაკვეთი სამ საფეხურად დაიყო. წინამდებარე ანგარიშში წარმოდგენილია მხოლოდ საფეხური 1-ის შეფასება: E60 დასაწყისიდან მდ. რიონისკენ მიმართულებით, პკ 0+000 - პკ 1+500 პიკეტნიშულამდე (მონაკვეთი მოიცავს სახიდე გადასასვლელს მდ. რიონზე).

გზის საფარი იქნება დრეკადი (ასფალტ-ბეტონის). სუსტი გრუნტის გამო ვაკისის საძირკველი მოითხოვს გამაგრებას. მაღალი ვაკისისთვის გამაგრება მოხდება ხრემის სვეტებით, დაბალი ვაკისებისთვის გამოყენებული იქნება მაღალი სიმტკიცის გეოტექსტილი. ორივე შემთხვევაში, არსებულ გრუნტსა და ვაკისს შორის დაგეგმილია გამყოფი გეოტექსტილის გამოყენება.

მაგისტრალის ორივე მხარეს მოეწყობა სადრენაჟე არხები. პროექტი ითვალისწინებს ვაკისის ფერდობებზე ნაყოფიერი ნიადაგის გამლას და ბალახის დათესვას.

ხიდის სიგრძე იქნება 495 მ, სიგანე 15.54 მ.

ხიდისა და მისასვლელი გზების მშენებლობის და ექსპლუატაციის პერიოდში მოსალოდნელია ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედება.

მშენებლობის პერიოდში ზემოქმედება ძირითადად უკავშირდება სამშენებლო ტერიტორიის ამტვერებას და სამშენებლო ტექნიკის გამონაბოლქვის წარმოქმნას. სამუშაოს სწორი დაგეგმვით და შემარბილებელი ღონისძიებების (მ.შ. ტერიტორიის მორწყვა) შესრულებით ზემოქმედება შემცირდება დაბალ ნიშნულამდე.

ექსპლუატაციის პერიოდისთვის ჰაერის ხარისხზე ძირითადად იმოქმედებს გაზრდილი სატრანსპორტო ნაკადების მიერ წარმოქმნილი გამონაბოლქვი. ექსპლუატაციის პერიოდში ჰაერის ხარისხზე ზემოქმედების შესაფასებლად გათვლებმა და გრაფიკულმა ანალიზმა აჩვენა, რომ ყველა ნივთიერების კონცენტრაცია დასაშვებ ზღვარზე ნაკლებია.

სამშენებლო სამუშაოების და გზის ექსპლუატაციის პერიოდში ხმაურის ფონური დონის მომატების შეფასებისთვის ჩატარდა ხმაურის მონაცემთა გამოთვლები და მოდელირების პროგრამული უზრუნველყოფა. გამოთვლის შედეგები გვიჩვენებს, რომ ხმაურის დონე ყველა ტიპის მექანიზმის ერთდროული მუშაობისას მცირედ აღემატება დღის საათებში დაშვებულს. უახლოესი რეცეფტორის (80მ) დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებების შესრულების პირობებში ზემოქმედება იქნება დაბალი. იმ შემთხვევაში, თუ საჭირო გახდება დამატებითი ღონისძიებების გატარება (მ.შ. მოსახლეობის საჩივრების საფუძველზე) - განხორციელდება ე.წ. „სენდვიჩის ტიპის ლითონის“ ხმაურის ბარიერების მოწყობა. კონსტრუქცია შედგება ორმაგი ლითონის ფურცლისაგან (ალუმინის ან ფოლადის) მინერალური ბამბის შუაშრით.

მშენებლობის და ექსპლუატაციის პერიოდში წყლის გარემოზე ზემოქმედების თავიდან აცილების მიზნით დაგეგმილი ღონისძიებებიდან აღსანიშნავია სალექარების მოწყობა და ნებისმიერი დაბინძურებული წყლის ჩაშვების აკრძალვა, აგრეთვე, შეიზღუდება სამუშაო ადგილზე ტექნიკის რემონტი/ტექმომსახურება და საწვავით გამართვა/რეცხვა. დაგეგმილი შემარბილებელი ღონისძიებების გატარებით ზემოქმედება იქნება დაბალი

ხიდისა და გზის მშენებლობა-ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედება. მშენებლობის პერიოდში მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებებიდან აღსანიშნავია: წყლის კაკლის (*Trapa colchica*) და ცხენისკბილას (*Leucojum vernum*) გადატანა მსგავს ტერიტორიაზე პროექტის ზემოქმედების ზონის გარეთ; დარღვეული ტერიტორიების რეკულტივაცია სამუშაოების დასრულების შემდეგ; სამუშაოები დაიგეგმება იქთიოფაუნისთვის ნაკლებ სენსიტიურ პერიოდში (ზუთხისებრთა სახეობებისთვის - მარტი-აგვისტო); თხრილები/ორმოები შემოიღობება ცხოველების ჩავარდნის/ დაზიანებისგან დასაცავად; მშენებლობის პერიოდში განხორციელდება ბიომრავალფეროვნებაზე მუდმივი მონიტორინგი.

ექსპლუატაციის პერიოდში ბიომრავალფეროვნებაზე ზემოქმედების შერბილებისთვის დაგეგმილია: განათების ზემოქმედების შესამცირებლად

მიმართული ნათების, დაბალი სიმძლავრის სანათების გამოყენება; ჩამორეცხილი წყლის პირდაპირ მდინარეში ჩადინების აკრძალვა; გზისპირას ნარჩენის შეგროვება და გზის რეგულარული დასუფთავება (დარგვა); ასევე დაგეგმილია ცხოველთა სამყაროს (თევზი, მაკროუხერხემლოები) მონიტორინგი ექსპლუატაციის პირველი წლის განმავლობაში.

საპროექტო მონაკვეთი გადის დაცული ტერიტორიის საზღვრიდან 200 მეტრის მანძილზე. თუმცა აღსანიშნავია, რომ ამ მონაკვეთზე ახალი გზა არსებულს მიუყვება და გზასა და დაცულ ტერიტორიას შორის სარკინიგზო ხაზი გადის.

საპროექტო ზონაში ნიადაგის დაზიანების თავიდან ასაცილებლად, სამუშაოების წარმოებისას დაცული იქნება „ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის მოხსნის, შენახვის, გამოყენების და რეკულტივაციის შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2013 წლის 31 დეკემბრის N424 დადგენილებით დამტკიცებული ტექნიკური რეგლამენტის მოთხოვნები. ანგარიშში მოცემულია ასევე ნიადაგის დაზინძურების შემარბილებელი/პრევენციული ღონისძიებები.

ლანდშაფტურ-ვიზუალური ზემოქმედების შემცირებისთვის ძირითადად განხორციელდება: საპროექტო ზონის საზღვრების კონტროლი; ნარჩენების დროული მართვა; ტერიტორიის რეკულტივაცია, რომელიც ექსპლუატაციის პერიოდში აღარ იქნება გამოყენებული.

განხილულია ხიდისა და მისასვლელი გზის მშენებლობის და ექსპლუატაციის პერიოდში მოსალოდნელი ნარჩენები, აღწერილია მათი მართვის საკითხები. მოხდება ნარჩენების სეპარაცია. ინერტული და სახიფათო ნარჩენები დასაწყობდება განცალკევებით. არასახიფათო მყარი ნარჩენების გატანა მოხდება უახლოეს ნაგავსაყრელზე (მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიასთან შეთანხმებით).

სახიფათო ნარჩენებთან დაკავშირებით მითითებულია, რომ მშენებელ კონტრაქტორს, არსებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით შეეძლება შეარჩიოს მისთვის სასურველი, შესაბამისი უფლებამოსილების მქონე კომპანიები.

საპროექტო ტერიტორიაზე არ დაფიქსირებულა რაიმე არქიტექტურული ან კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლი.

პროექტის ზემოქმედების ქვეშ ექცევა 30 მიწის ნაკვეთი, რომელთაგან, 14 სახელმწიფო საკუთრებაში მყოფი ნაკვეთია, 14 -კერძო რეგისტრირებული, 2 დაურეგისტრირებელი მიწის ნაკვეთია. სულ პროექტის ზემოქმედების ზონაში ექცევა 144001 მ² ფართობი. შესასყიდი მიწის ფართობი 17829მ²-ია. ზემოქმედების ქვეშ ასევე ექცევა 1 შენობა. ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული შინამეურნეობიდან 2 მოწყვლადია (იძულებით გადაადგილებული პირი).

აღნიშნული გზა-ს ანგარიშის განხილვაში მონაწილეობა მიიღო შესაბამისი დარგის ექსპერტებმა, გარემოსდაცვითი შეფასების სხვადასხვა მიმართულებით (ბიომრავალფეროვნება, გეოლოგია და ჰიდროლოგია), რომელთა დასკვნების შეჯერებისა და წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შეფასების, ასევე გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის 48-ე მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. დამტკიცდეს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება №25; 05.04.2018 წ. და მიენიჭოს საქმიანობის განხორციელების უფლება საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს - საერთაშორისო მნიშვნელობის E-70 ავტომაგისტრალის სენაკი-ფოთი (შემოვლითი)-სარფის (თურქეთის რესპუბლიკის საზღვარი) საავტომობილო გზის, ფოთი - გრიგოლეთის მონაკვეთის (ეტაპი 1) - მდ. რიონზე ხიდის და მისასვლელი გზების მშენებლობასა და ექსპლუატაციაზე;
2. ბრძანების პირველი პუნქტით გათვალისწინებული გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება გაიცემა განუსაზღვრელი ვადით;
3. საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტმა საქმიანობა განახორციელოს გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით №25; 05.04.2018 წ. გათვალისწინებული შემდეგი პირობების დაცვით:
 - 3.1 საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს წარმოდგენილი გზმ-ს ანგარიშის, გზმ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი ტექნოლოგიური სქემის, გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შემარბილებელი ღონისძიებების, გარემოსდაცვითი მონიტორინგის, ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების გეგმების და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებების შესაბამისად;
 - 3.2 საქმიანობის განხორციელება უზრუნველყოს საქართველოს კანონის „ნარჩენების მართვის კოდექსის“ და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტების გათვალისწინებით;
 - 3.3 ვინაიდან მოსაჭრელ ხე-მცენარეებზე ინფორმაცია არასაკმარისია (არ ახლავს მცენარეთა ლათინური დასახელებები და მოცულობა, არ ჩანს რომელი მარადმწვანე წიწვოვანი ხეების მოჭრა იგეგმება), მშენებლობის დაწყებამდე უზრუნველყოს, სრულყოფილი ინფორმაციის წარმოდგენა ჭრას დაქვემდებარებული ხეების სახეობრივი შემადგენლობის და მახასიათებლების დეტალური კვლევის (ტაქსაცია) შესახებ. იმ შემთხვევაში თუ საჭირო გახდა წითელი ნუსხის ხე-მცენარეების გარემოდან ამოღება, საკომპენსაციო ღონისძიებები განსაზღვროს საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 20 აგვისტოს №242 დადგენილების „ტყითსარგებლობის წესის დამტკიცების შესახებ“ საკომპენსაციო საფასურის გაანგარიშების წესის (დღგ-ის ჩათვლით) მიხედვით;
 - 3.4 წყლის კაკლის (*Trapa colchica*) და ცხენისკბილას (*Leucojum vernum*) არსებულ ტერიტორიასთან მსგავს ტერიტორიაზე გადარგვის სამუშაოების გეგმა და გრაფიკი შეათანხმოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსთან;
 - 3.5 ვინაიდან მდ. რიონი წარმოადგენს ერთადერთ მდინარეს საქართველოში ზუთხისებრთა სახეობების ტოფობისთვის, მშენებლობის დაწყებამდე, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოადგინოს წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე, განსაკუთრებით ზუთხზე ზემოქმედების (ბურჯების მოწყობა და შემდგომ ხიდის ინფრასტრუქტურის მშენებლობა), ამ ზემოქმედების შერბილების, თავიდან აცილებისა და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებების განხორციელების შესახებ ინფორმაცია სათანადო დასაბუთებით.

აღნიშნულ ინფორმაციაში ასახულ უნდა იქნეს, ასევე, მდინარის კალაპოტში ბურჯების მოწყობის შესახებ დეტალური ინფორმაცია ეტაპების მიხედვით, საიდანაც უნდა ირკვეოდეს საქმიანობით წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე, მათ შორის იქთიოფაუნაზე მოსალოდნელი ზემოქმედება (როგორცაა მაგალითად: ბურჯების მოწყობით წყლის ამღვრევა დამაბინძურებელ ნივთიერებათა წყალში მოხვედრა; მდინარის ფსკერის წყლის გარეშე დარჩენის ხანგრძლივობა და წყლის გარეშე დარჩენილი ფართობი; მდინარის ფსკერზე მექანიკური ზემოქმედებით შესაძლო ზიანი ბიომრავალფეროვნებაზე და ა.შ) და ამ ზემოქმედებით მოსალოდნელი ზიანი წყლის ბიომრავალფეროვნებაზე. ამასთან, მდინარის კალაპოტში საქმიანობა არ განახორციელოს მარტის ბოლოდან სექტემბრის დასაწყისამდე (ზუთხის მიგრირების პერიოდი);

3.6 ვინაიდან, ეროვნულ და საერთაშორისო დაცულ ტერიტორიებთან („ზურმუხტის ქსელის“ კანდიდატი საიტი, რამსარ საიტი) დაკავშირებით გზშ-ს ანგარიშში წარმოდგენილი დასაბუთება („მონაკვეთზე ახალი გზა მიუყვება არსებულს და არსებულ/ახალ გზასა და დაცულ ტერიტორიას შორის სარკინიგზო ხაზი გადის“) არასაკმარისია (არ არის განხილული შესაძლო ზემოქმედების ყველა სახე, მაგ: ხმაური, ვიბრაცია, დამაბინძურებელ ნივთიერებათა გავრცელება და ა.შ), მშენებლობის დაწყებამდე საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში განსახილველად წარმოადგინოს „საერთაშორისო მნიშვნელობის ჭარბტენიანი განსაკუთრებით წყლის ფრინველთა საბინადროდ ვარგისი ტერიტორიების შესახებ კონვენციის (რამსარ) საიტზე და "ევროპის ველური ბუნებისა და ბუნებრივი ჰაბიტატების დაცვის შესახებ" (ბერნის) კონვენციის შესაბამისად შექმნილ "ზურმუხტის ქსელის" კანდიდატ საიტზე (კოლხეთი - GE0000006), იქ არსებულ სახეობებზე და ჰაბიტატებზე ზეგავლენის შეფასება ე.წ მიზანშეწონილობის შეფასება, მათზე შესაძლო ზემოქმედება, ამ ზემოქმედების თავიდან აცილების და საჭიროების შემთხვევაში საკომპენსაციო ღონისძიებების შესახებ.

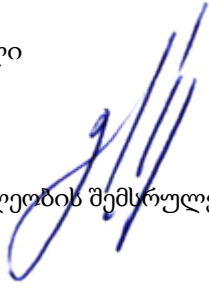
3.7 გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების სხვა პირზე გადაცემის შემთხვევაში გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გადაცემა განახორციელოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ დადგენილი წესით;

3.8 სახიდე გადასასვლელისა და მიმდებარე ტერიტორიების მშენებლობის დაწყებისა და ექსპლუატაციაში გაშვების შესახებ აცნობოს სამინისტროს.

4. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტს;
5. ბრძანება ძალაში შევიდეს საქართველოს საავტომობილო გზების დეპარტამენტის მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
6. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოში- საქართველოს მთავრობაში (თბილისი, ინგოროყვას ქუჩა N7) ან თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

გიორგი ხანიშვილი

მინისტრის მოვალეობის შემსრულებელი

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, overlapping strokes that form a stylized representation of the name Giorgi Khanishvili.